

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Грицай Юлії Володимирівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) першого, другого речень частини другої статті 12 Закону України „Про захист населення від інфекційних хвороб“

Київ
24 вересня 2024 року
№ 177-1(II)/2024

Справа № 3-142/2024(281/24)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Юровська Галина Валентинівна (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Мойсик Володимир Романович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Грицай Юлії Володимирівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) першого, другого речень частини другої статті 12 Закону України „Про захист населення від інфекційних хвороб“ від 6 квітня 2000 року № 1645–III (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 29, ст. 228) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Юровську Г.В. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. До Конституційного Суду України звернулася Грицай Ю.В. із клопотанням перевірити на відповідність частині третій статті 28 у взаємозв'язку

з частиною другою статті 8, частині першій статті 43 у взаємозв'язку з частинами першою, другою статті 24 Конституції України (конституційність) перше, друге речення частини другої статті 12 Закону України „Про захист населення від інфекційних хвороб“ від 6 квітня 2000 року № 1645–III зі змінами (далі – Закон).

Згідно з оспорюваними приписами Закону:

„Працівники окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких може призвести до зараження цих працівників та (або) поширення ними інфекційних хвороб, підлягають обов'язковим профілактичним щепленням також проти інших відповідних інфекційних хвороб. У разі відмови або ухилення від обов'язкових профілактичних щеплень у порядку, встановленому законом, ці працівники відсторонюються від виконання зазначених видів робіт“ (перше, друге речення частини другої статті 12).

Із матеріалів справи вбачається, що Грицай Ю.В. звернулася до Ленінського районного суду міста Дніпропетровська з позовною заявою до Акціонерного товариства „Українська залізниця“ (далі – АТ „Укрзалізниця“) (третя особа, що не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача – Всеукраїнська професійна спілка „Спілка залізничників України“) про визнання незаконним і скасування наказу АТ „Укрзалізниця“ від 8 грудня 2021 року № 1953 про відсторонення її від роботи та стягнення на її користь середнього заробітку за час вимушеного прогулу. Згідно із зазначеним наказом Грицай Ю.В. було відсторонено від роботи без збереження заробітної плати до підтвердження щеплення проти гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (далі – COVID-19), або надання висновку лікаря щодо наявності протипоказань до проведення такого щеплення. Ленінський районний суд міста Дніпропетровська заочним рішенням від 23 серпня 2022 року у задоволенні позову відмовив, оскільки Грицай Ю.В. не надала жодних належних доказів того, що має протипоказання до вказаного профілактичного щеплення.

Дніпровський апеляційний суд постановою від 23 березня 2023 року апеляційну скаргу Грицай Ю.В. задовольнив частково: рішення суду першої інстанції скасував та ухвалив нове рішення, яким визнав незаконним наказ

АТ „Укрзалізниця“ від 8 грудня 2021 року № 1953, стягнув з АТ „Укрзалізниця“ на користь Грицай Ю.В. середній заробіток за час незаконного відсторонення від роботи за період із 9 грудня 2021 року до 28 лютого 2022 року в розмірі 35 273,70 грн з утриманням із цієї суми встановлених законодавством податків та зборів; у задоволенні інших позовних вимог відмовив.

Верховний Суд у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду постановою від 24 квітня 2024 року касаційну скаргу задовольнив, скасував оскаржувану постанову суду апеляційної інстанції та залишив у силі рішення Ленінського районного суду міста Дніпропетровська від 23 серпня 2022 року, оскільки Грицай Ю.В. не надала доказів наявності у неї протипоказання до щеплення або навіть наміру встановлення наявності в неї такого протипоказання, а в разі відмови або ухилення від обов'язкових профілактичних щеплень у порядку, встановленому законом, працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких може призвести до зараження цих працівників та (або) поширення ними інфекційних хвороб, відсторонюють від виконання зазначених видів робіт.

На думку автора клопотання, оспорювані приписи Закону порушують її право „на відмову від участі в медичних досліджах, що впливало зі змісту частини 3 статті 28 Конституції“ та право „на недискримінаційне поводження (ч.ч.1, 2 ст. 24 Конституції України) в питанні доступу до праці (ч. 1 ст. 43 Конституції)“.

Обґрунтовуючи твердження про неконституційність першого, другого речень частини другої статті 12 Закону, Грицай Ю.В. посилається на окремі приписи Конституції України, міжнародні акти, Закон, Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)“ від 30 березня 2020 року № 540–ІХ, Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним щепленням, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 4 жовтня 2021 року № 2153, дані з

офіційного вебсайту Державного експертного центру Міністерства охорони здоров'я України стосовно строків клінічних досліджень вакцин проти COVID-19, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

2.1. Відповідно до статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною, якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі приписи), сплинуло не більше трьох місяців (пункт 2 частини першої); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя).

Зі змісту конституційної скарги випливає, що остаточним судовим рішенням у справі Грицай Ю.В. є постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду від 24 квітня 2024 року. Конституційна скарга надійшла до Конституційного Суду України 5 серпня 2024 року, а отже, строк її подання пропущено. Грицай Ю.В. висловила клопотання про поновлення пропущеного строку у зв'язку з тим, що повний текст остаточного судового рішення у своїй справі вона отримала 30 травня 2024 року, на підтвердження чого долучила до конституційної скарги відповідні документи.

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що строк подання конституційної скарги підлягає поновленню.

2.2. Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам,

визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); конституційна скарга має містити конкретні приписи закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні приписи Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, порушено внаслідок застосування закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що, аргументуючи твердження про невідповідність першого, другого речень частини другої статті 12 Закону частині третій статті 28 Конституції України у взаємозв'язку з частиною другою статті 8 Основного Закону України, Грицай Ю.В. твердить, що оспорюваними приписами Закону порушено її право на відмову від участі в медичних дослідках, адже на неї покладено обов'язок зробити щеплення проти COVID-19 вакцинами, які на час надходження їй пропозиції щодо щеплення перебували у процесі клінічних досліджень. Однак такі аргументи свідчать про те, що автор клопотання помилково ототожнює клінічні дослідження вакцин із підданням людини медичним, науковим чи іншим дослідкам без її вільної згоди, а отже, про хибне розуміння відповідного конституційного припису.

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що Грицай Ю.В. не дотримала вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту

Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Грицай Юлії Володимирівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) першого, другого речень частини другої статті 12 Закону України „Про захист населення від інфекційних хвороб“ від 6 квітня 2000 року № 1645–III зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**